

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
w Zespole Szkół Ponadpodstawowych
im. Jarosława Iwaszkiewicza w Twardogórze
na rok szkolny 2025/2026**

Program Realizacji Doradztwa Zawodowego dla Szkoły Branżowej I Stopnia
na rok szkolny 2025/2026

Program Realizacji Doradztwa Zawodowego dla Technikum
na rok szkolny 2025/2026

1. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.– Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz.737).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. wprowadzająca – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli (Dz. U. z 2018 r. poz. 950).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).

2. Założenia Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Wewnętrznskolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces doradczy. Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, ma plany na przyszłość.

Wewnętrznskolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;

- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia;
- wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły;
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną);
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

3. Cel główny Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

4. Cele szczegółowe

Cele ucznia:

- rozwijanie świadomości własnego potencjału zawodowego: mocnych i słabych stron, zainteresowań, preferencji i predyspozycji zawodowych oraz ich wpływu na dokonywane wybory zawodowe i podejmowania na tej podstawie trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych;

- rozwijanie motywacji wewnętrznej do budowania własnej kariery;
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych (w tym doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach nowych oraz konfliktowych), a także dbania o utrzymanie.

Cele nauczyciela:

- aktywizowanie uczniów do planowania kariery edukacyjno-zawodowej;
- wzmacnianie prestiżu zawodu, w którym kształci się uczeń;
- wspieranie uczniów w rozwijaniu kompetencji społecznych i innych kompetencji kluczowych, m.in. inicjatywy i kreatywności;
- wspieranie uczniów w rozwijaniu zainteresowań i umiejętności;
- uświadamianie uczniom znaczenia wiedzy z poszczególnych przedmiotów dla kształtowania umiejętności zawodowych;
- przedstawianie uczniom przykładowych możliwości rozwijania kariery w wybranym przez nich zawodzie.

Cele rodzica:

- aktywizowanie dzieci do planowania własnej kariery zawodowej;
- wzmacnianie poczucia akceptacji dokonanych przez ucznia wyborów;
- wspieranie dzieci w poszukiwaniu oraz testowaniu możliwości rozwoju osobistego oraz zawodowego;
- wskazywanie możliwości rozwojowych na wszystkich płaszczyznach rozwoju – społecznej, zawodowej, indywidualnej;
- wspieranie w rozwijaniu pasji oraz zainteresowań;
- współpraca z otoczeniem edukacyjnym dziecka w celu efektywniejszego zrozumienia oraz wsparcia w rozwoju.

5. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

W szkole w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, pedagog specjalny, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu WSDZ”;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

Doradca zawodowy/ nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

- diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, pedagogami, pedagogami specjalnymi lub psychologami „Program wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, pedagogów specjalnych w zakresie realizacji działań określonych w „Programie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzeni, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia.;
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;

- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Zależnie od koncepcji pracy szkoły zakresy czynności dla poszczególnych osób zaangażowanych w realizację WSDZ w szkole mogą ulegać zmianom.

6. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami:
 - ✓ poznawanie własnych zasobów,
 - ✓ świat zawodów i rynek pracy,
 - ✓ rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,
 - ✓ planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami agencji zatrudnienia (poznawanie metod rekrutacji pracowników);
- prowadzenie kół zainteresowań i zajęć dodatkowych, np. rozwijających umiejętności społeczne (komunikacja, praca w grupie, itp.);

- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie szkoleń, kursów zawodowych (np. w ramach projektów unijnych);
- organizowanie wizyt uczniów na targach pracy i targach edukacyjnych;
- organizowanie konkursów;
- stosowanie metod aktywizujących (np. metoda projektów, symulacja) wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielność w planowaniu kariery;
- przedstawienie procedury zakładania firmy;
- informowanie o różnych możliwościach edukacyjnych w kraju i za granicą (np. studia wyższe, kwalifikacyjne kursy zawodowe – KKZ, szkoły policealne);
- omawianie rozmaitych możliwości zdobycia kwalifikacji, doświadczenia;
- organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego);
- kształtowanie pozytywnego stosunku do pracy;
- inspirowanie i pomaganie uczniom w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności i samopoznanie.

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji koleżeńskich i otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rad pedagogicznych;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku i lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie spotkań z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- informowanie o targach pracy;
- informowanie o targach edukacyjnych;

- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania i wycieczki zawodoznawcze, organizowanie imprez szkolnych związanych z doradztwem zawodowym.

Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- poprzez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonej przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);

Idea doradztwa zawodowego uwzględnia perspektywę całościowego uczenia się w kontekście skutecznego funkcjonowania na rynku pracy. Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej. Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym skierowanych do rodziców oraz nauczycieli także odbywa się w formie grupowej i indywidualnej.

7. Współpraca z podmiotami w ramach WSDZ

- Praca szkolnego doradcy zawodowego.
- Praca nauczycieli, wychowawców, pracownika biblioteki, pedagoga, pedagoga specjalnego, którzy w ramach współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym, realizują treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery na lekcjach, np.: godzina z wychowawcą, wiedza o społeczeństwie, podstawy przedsiębiorczości, współuczestniczą w realizacji formy doradczej zwanej „rynkiem pracy” poprzez udział i współorganizowanie wycieczek do instytucji rynku pracy, na targi pracy, organizując spotkania z przedstawicielami zawodów, przedstawicielami uczelni.

- Współpraca ze szkołami podstawowymi, uczelniami wyższymi oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
- Intensywna współpraca w obszarze Sieci Doradców Zawodowych przy PCEIK w Oleśnicy – wymiana dobrych praktyk, uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, realizacja wspólnych przedsięwzięć – warsztatów dla uczniów.

8. Działalność szkolnego doradcy zawodowego

Cele działania szkolnego doradcy zawodowego:

- przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia (zawodu) oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej;
- przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej;
- przygotowanie ucznia do roli pracownika (wolontariusza);
- wspieranie rodziców do ukierunkowywania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- pomoc wychowawcom w realizacji tematów związanych z wyborem dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej w ramach godzin wychowawczych;
- wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia;
- aktywizacja lokalnego środowiska.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, pedagogiem Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego dla poszczególnych typów szkół w ramach WSDZ;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie WSDZ;

- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;

DODATKOWO:

- udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom;
- systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji;
- członek Sieci Doradców Zawodowych w PCEIK w Oleśnicy.

Korzyści wynikające z działalności szkolnego doradcy zawodowego

Dla indywidualnych odbiorców

- Dostęp do informacji zawodowej i edukacyjnej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców w szczególności aktualnej oferty edukacyjnej szkół wyższych i policealnych.
- Poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy.
- Świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

Dla szkoły

- Realizacja zobowiązań wynikających z ustawy i dotyczących "przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia".
- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Promocja szkoły poprzez działania zewnętrzne –współpraca z uczelniami wyższymi oraz lokalnymi przedsiębiorcami i instytucjami rynku pracy.
- Integracja międzyszkolna - intensywna współpraca z różnymi szkołami i Urzędem Miasta i Gminy Twardogóra.

Dla państwa i władz lokalnych

- Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki.

- Podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu.
- Zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych zalecanych przez Komisję Unii Europejskiej.
- Wzrost wykwalifikowanej kadry na lokalnym rynku pracy.

Dla pracodawców:

- Zwiększenie szansy znalezienia pracowników odpowiednio przygotowanych do oczekiwań rynku pracy.

9. Formy działań realizowanych w ramach WSDZ, których adresatami mogą być uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne (instytucje rynku pracy, zakłady pracy, i in.)

- **Poradnictwo zawodowe** - grupowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych; warsztaty dla nauczycieli służące doskonaleniu umiejętności doradczych).
- **Rynek edukacyjny i pracy** - wizyty studyjne na wyższych uczelniach, obserwacje, wizyty w zakładach pracy, uczniowski wolontariat, staże, kursy kwalifikacyjne, spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy (promowanie dobrych wzorców), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole), spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców (praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia), targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe, biura doradztwa personalnego i inne.
- **Informacja edukacyjno-zawodowa** - gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej (o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni) w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych. Krzewienie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.).
- **Poradnictwo indywidualne** - porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji.
- **Badania (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole.**

- **Warsztaty przedsiębiorczości** – zajęcia warsztatowe z podstaw przedsiębiorczości, symulacji zakładania i prowadzenia własnej firmy, rekrutacji i selekcji pracowników, poruszania się po lokalnym rynku pracy, tworzenia własnych start’upów, autoprezentacji i argumentacji.
- **Warsztaty akademickie** - zajęcia warsztatowe współrealizowane na terenie zaprzyjaźnionych uczelni wyższych.

10. Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa w ramach:

- doradztwa indywidualnego – konsultacji,
- doradztwa grupowego,
- lekcji wychowawczych lub warsztatów doradczych prowadzonych przez doradcę zawodowego we wszystkich klasach,
- zastępstw na lekcjach przedmiotowych,
- wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych w szkołach wyższych,
- organizacji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery,
- organizacji Ogólnopolskiego Dnia Przedsiębiorczości,
- organizacji targów edukacyjnych dla rodziców i uczniów szkół podstawowych,
- organizacji warsztatów dla szkół podstawowych,
- wolontariatu,
- realizacji programów unijnych,
- wizyt w przedsiębiorstwach, zakładach pracy, u pracodawców,
- praktyk zawodowych, staży, kursów doskonalących.

Opracowany Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego na rok szkolny 2025/2026 zapewni uczniom wsparcie szkoły w zakresie podejmowania świadomych wyborów edukacyjnych i zawodowych, usprawni pracę szkoły i przepływ informacji doradczej.

Ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje warsztatów były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców.

Na podstawie wywiadów, indywidualnych rozmów doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia.

Plan pracy doradcy zawodowego na rok szkolny 2025/2026

Lp.	Formy realizacji działań	Terminy realizacji	Adresat	Osoby odpowiedzialne	Podmioty współpracujące
1.	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z planem WSDZ na rok szkolny 2025/2026 – zatwierdzenie programu.	wrzesień 2025 r.	Dyrektor szkoły, Wicedyrektor, Członkowie Rady Pedagogicznej	Dyrektor szkoły, Doradca zawodowy	
2.	Prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego; zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi.	zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego	Uczniowie klas: 3TE, 3TP, 3TR 4TRa, 4TRb, 4TP, 5TR, 3B	Doradca zawodowy	
3.	Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia, zawartych w podstawie programowej w ramach poszczególnych przedmiotów, (DZ)	Cały rok szkolny 2025/2026 Oznaczanie tematów znacznikiem (DZ)	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Nauczyciele, Doradca zawodowy, Pedagog, Pedagog specjalny, Wychowawcy	Urząd Pracy
4.	Prowadzenie indywidualnego doradztwa dla uczniów i rodziców.	wg potrzeb	Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Rodzice	Doradca zawodowy	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna

5.	Pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”.	Cały rok szkolny 2025/2026	Uczniowie klas: 3TE, 3TP, 3TR 4TRa, 4TRb, 4TP, 5TR, 3B	Doradca zawodowy	
6.	Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy.	wg potrzeb	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Doradca zawodowy, Wychowawcy	Urząd Pracy, Banki, ZUS, Przedsiębiorstwa, przedsiębiorcy
7.	Stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne, tydzień kariery	Cały rok szkolny 2025/2026	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Doradca zawodowy, Pedagog, Wychowawcy	Urząd Pracy
8.	Udział w spotkaniach informacyjnych z uczniami szkół podstawowych.	luty - czerwiec 2026 r.	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Dyrekcja, Doradca zawodowy, Pedagog, Wychowawcy	Szkoły podstawowe
9.	Umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego).	Cały rok szkolny 2025/2026	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Doradca zawodowy, Pedagog, Wychowawcy	Absolwenci zatrudnieni w różnych instytucjach, prowadzący własną działalność gospodarczą
10.	Organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań –młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy)	Cały rok szkolny 2025/2026	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Dyrektor, Doradca zawodowy, Pedagog, Wychowawcy	Absolwenci zatrudnieni w różnych instytucjach, prowadzący własną działalność gospodarczą

11.	Umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez stronę internetową szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik.	Cały rok szkolny 2025/2026	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Doradca zawodowy	
12.	Współpraca w obszarze powołanej Sieci Współpracy Doradców Zawodowych PCEiK – wymiana dobrych praktyk.	Cały rok szkolny 2025/2026	Doradca zawodowy	Doradca zawodowy	PCEiK w Oleśnicy
13.	Umożliwienie uczniom prezentacji swoich zainteresowań, pasji i talentów.	Cały rok szkolny 2025/2026	Uczniowie Technikum, Szkoły Branżowej I stopnia	Nauczyciele, Doradca zawodowy, Pedagog, Pedagog specjalny, Bibliotekarz	
14.	Współpraca z nauczycielami, w szczególności z wychowawcami - dzielenie się materiałami oraz doświadczeniem zawodowym.	według potrzeb	Nauczyciele, Wychowawcy, Pedagog, Specjaliści	Doradca zawodowy, Nauczyciele - wychowawcy	
15.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych z zakresu doradztwa zawodowego – kursy, szkolenia, poszukiwanie materiałów, wymiana doświadczeń, udział w konferencjach metodycznych.	według potrzeb		Doradca zawodowy	

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas. Realizacja WSDZ jest ściśle powiązana z kierunkami polityki oświatowej na dany rok szkolny.

Formy, metody i techniki pracy doradczej

Formy pracy adresowane do uczniów:

- badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety);
- zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych;
- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem;
- udostępnianie informacji o zawodach, szkołach;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów;
- udzielanie indywidualnych porad uczniom;
- organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja;
- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról;
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy);
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne;
- treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki;
- techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analizę SWOT);
- wywiady, gry i zabawy.

Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole:

- kształtowanie aktywności zawodowej uczniów;

- pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej dzieci;
- dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców;
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe;
- mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego oraz roczny plan doradztwa są monitorowane. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Dyrektor, po konsultacji z doradcą zawodowym, ustala obszary, metody, zasady i harmonogram monitoringu i ewaluacji. Ewaluacja może być przeprowadzana co roku lub po całym cyklu kształcenia.

Rada pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole. Działanie to ma charakter informacyjny, a także promujący szkołę i pracę doradcy zawodowego oraz osób zaangażowanych w zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Plan w trakcie realizacji może być zmieniany, weryfikowany i aktualizowany w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

- 3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania - planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA TECHNIKUM

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania - planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.